

Business
Centre
Club

Warszawa, 30 czerwca 2022 r.

KOMENTARZ SEKTOR TELEKOMUNIKACYJNY W POLSCE

W ciągu ostatnich dwóch lat obserwujemy w Polsce przyspieszony rozwój usług telekomunikacyjnych spowodowany potrzebą przeniesienia wielu procesów do przestrzeni cyfrowej. Firmy z branży „telco” stoją przed trudnymi wyzwaniami, jakimi są duże nasycenie rynku i presja cenowa ze strony klientów.

- Kondycja polskiego sektora telekomunikacyjnego została poddana próbie podczas nagłej pandemii COVID-19. Z dnia na dzień operatorzy musieli sprostać przestawieniu się na zdalny model funkcjonowania (praca, nauka, administracja, służba zdrowia) naszego społeczeństwa. Bez wątplenia zdali oni ten egzamin wzorowo utrzymując wysoką jakość oraz zapewniając nieprzerwaną dostępność swoich usług, pomimo skoku większego zapotrzebowania na nie, co można nazwać „efektem sylwestra” – tak wyglądało obciążenie sieci operatorów funkcjonujących na polskim rynku. – mówi **Jan Pilewski, ekspert BCC ds. polityki publicznej w zakresie telekomunikacji i cyfryzacji**

Fakt, że operatorzy zdali ten egzamin wynikał z wieloletnich inwestycji w rozwój infrastruktury sieciowej, co jest procesem bardzo kosztownym, ale też ciągłym. Dlatego też od blisko dwóch lat mogliśmy zaobserwować trend sprzedaży infrastruktury pasywnej, a w niektórych przypadkach również aktywnej posiadanej przez operatorów zewnętrznym podmiotom wyspecjalizowanym w długoterminowych inwestycjach infrastrukturalnych. Transakcje te dotyczyły zarówno operatorów mobilnych, jak i operujących dostęp do sieci światłowodowych czy też konwergentnych. Niektórzy z operatorów uzyskane środki już dzisiaj przeznaczają na dalszy rozwój sieci w sposób organiczny oraz poprzez akwizycje. Największą transakcją w okresie, który obejmuje raport było przejęcie UPC przez Play za kwotę 7 miliardów złotych. W ten sposób powstał na rynku nowy konwergentny gracz, który jak sam mówi o sobie w perspektywie najbliższych kilku lat stawia sobie za cel zostanie operatorem numer 1 na polskim rynku.

Rosnące koszty prowadzenia działalności telekomunikacyjnej i jej rozwoju prawdopodobnie przyniosą kolejne konsolidacje rynkowe, mające na celu umacnianie pozycji liderów rynku oraz synergie kosztowe potrzebne do uzyskania zakładanej rentowności. Utrzymujący się i zakładany trend inflacyjny zmusi także operatorów do rozpoczęcia dialogu rynkowego w zakresie regulacji związanych z możliwością indeksowania cen obowiązujących kontraktów, co obecnie skutecznie uniemożliwia Prawo Telekomunikacyjne, a jest możliwe w innych regulowanych branżach takich jak np. energetyka. Za takim podejściem przeważa jeszcze jeden argument w postaci jednego z najniższych wskaźników ARPU w Unii Europejskiej.

Pozyskane w ten sposób środki pozwolą także na dalsze inwestycje w tym m.in. w rozwój sieci 5G, której pełen potencjał obecnie jest jeszcze w Polsce wykorzystywany w związku z brakiem rozdysponowania przez UKE częstotliwości dedykowanych tej technologii 3,4-3,8 GHz, 700 MHz, 26 GHz. Zakup tych częstotliwości będących rzadkim zasobem również będzie wiązał się z

obowiązkami pokryciowymi oraz uiszczeniem odpowiednich liczonych dla całej branży w miliardach złotych opłat.

Sektor telekomunikacyjny w Polsce ma za sobą czas wielkiej próby, podczas której oczy zarówno klientów jak i organów administracji Państwowej ze względu na kluczową rolę w gospodarce były mocno na działalność podstawową operatorów, ale też bardzo interesującą przyszłość, w której będą liczyły się zarówno jakość jak i dostępność oferowanych usług, a co za tym idzie wielomiliardowe inwestycje, które sprawiają, że udział sektora telekomunikacyjnego w polskim PKB będzie się z dużym prawdopodobieństwem tylko zwiększał.” – podsumowuje Jan Pilewski.

30 czerwca 2022 ukazał się raport „Poland Telecom Sector Report 2022-2023” przygotowany przez EMIS, firmę członkowską BCC, wchodzącą w skład grupy ISI Emerging Markets Group. Analitycy EMIS przewidują, że popyt na usługi telekomunikacyjne będzie wciąż rósł, chociażby przez wdrożoną w tak wielu firmach pracę zdalną lub hybrydową.

Jedną z konsekwencji pandemii okazało się przyspieszenie cyfryzacji na całym świecie. Przyczyniło się do tego chociażby nagłe, nieplanowane zamknięcie szkół i firm, a co za tym idzie – przeniesienie kształcenia i pracy do przestrzeni cyfrowej. **Zmobilizowana pandemią Unia Europejska wyznaczyła cel, aby do 2030 r. stać się najlepiej skomunikowanym kontynentem.** Już zrealizowane działania obejmują m.in. wspieranie rozbudowy sieci bezprzewodowych, w tym 5G, a także zniesienie opłat roamingowych na terenie UE.

Jak rośnie polski rynek telekomunikacyjny

W 2020 r. rynek telekomunikacyjny w Polsce wart był 40,8 mld zł (1,8% PKB), co stanowiło wzrost o 2,7% r/r. Rozwój widać przede wszystkim po wynikach finansowych firm działających nad Wisłą. Największy wzrost przychodów osiągnęła Grupa Polsat Plus – zarabiając w 2021 r. aż 5% więcej niż w roku poprzednim, który i tak był dla firmy rekordowym. Przychody pomnożyli także pozostali giganci polskiego rynku telekomunikacyjnego – Orange Polska ogłosiło wzrost o 3,6% r/r, Play o 2% r/r, a T-Mobile o 0,9% r/r.

Rynek wzrósł, ponieważ bardzo zwiększyło się zapotrzebowanie na szybki internet, zarówno stacjonarny, jak i mobilny. W Polsce liczba użytkowników szybkiego internetu stacjonarnego (min. 100 Mb/s) wzrosła w 2020 r. o prawie 13% r/r, a użytkowników internetu o min. szybkości 1 Gb/s o prawie 58% r/r.

Stały wzrost odnotowują w Polsce technologie IPTV (telewizji internetowej) i VoIP (telefonii internetowej). Liczba osób wykonujących połączenia telefoniczne przez internet wyniosła w 2020 r. 2,5 mln, czyli o 3,3 pkt. proc. więcej niż w 2019 r. Analitycy EMIS z ISI Emerging Markets Group przewidują z kolei, że już w 2024 r. sygnał telewizyjny będzie przesyłany przez internet do 1,4 mln użytkowników, co stanowiłoby wzrost o ponad 6 pkt. proc. w stosunku do 2020 r. Usługi telekomunikacyjne dostarczane drogą internetową stanowią w tym momencie ważny obszar polskiego rynku i zgodnie z przewidywaniami, ich udział będzie się stale powiększać.

Kierunek 5G

Polska wyróżnia się na tle innych krajów Unii Europejskiej wysokim nasyceniem rynku telekomunikacyjnego usługami internetu mobilnego. W 2020 r. uśredniony wskaźnik dla UE wynosił 107% – oznacza to, że na 100 osób przypadało 107 zakupionych pakietów usług internetu mobilnego. Natomiast nad Wisłą wskaźnik ten osiągnął 190%, co uplasowało Polskę na pierwszym miejscu wśród krajów Wspólnoty, zostawiając aż o 29 pkt. proc. w tyle będącą na drugim miejscu Estonię i o 34 pkt. proc. zamykającą podium Finlandię. Należące do mieszkańców Polski urządzenia z dostępem do mobilnego internetu korzystają obecnie głównie z technologii 4G (ok. 84%), jednak ten procent stale maleje na rzecz nowszego standardu – 5G. Szacuje się, że już w 2024 r. technologia 5G wyprzedzi

swoją poprzedniczkę, aby rok później osiągnąć 66% udziału w całościowym użyciu. Szacowana średnia wykorzystania 5G w Unii Europejskiej to 71%, co stawia Polskę w dobrej pozycji na tle innych krajów Wspólnoty.

Obecnie Polska należy do ostatnich państw w Unii Europejskiej, w których nie rozstrzygnięto przetargów na rozbudowę sieci 5G. Analitycy EMIS wskazują, że najnowsza technologia to nowe możliwości nie tylko dla klientów indywidualnych, ale w dużej mierze także dla biznesu i przemysłu. Osoby fizyczne odczuwają zmianę w poprawie prędkości i jakości przesyłania danych, natomiast polskie przedsiębiorstwa dzięki podłączeniu do sieci 5G będą miały możliwość dostosowania się do światowych standardów.

Konsumenci lubią oferty łączone

Wysokie nasycenie rynku telekomunikacyjnego to dla Polski jednocześnie duże wyzwanie, ale i szansa. Taki stan pozostawia przede wszystkim niewiele miejsca na organiczny wzrost abonentów, zmuszając firmy do coraz bardziej agresywnej polityki cenowej i opracowywania ofert łączonych, które pozwolą skutecznie zabiegać o nowego klienta. Liczba konsumentów decydujących się na zakup oferty łączonej w przeciągu 5 lat wzrosła o 132% z 5,6 mln w 2015 r. do 13,7 mln w 2020 r.

Takie otoczenie rynkowe sprzyja fuzjom i przejęciom. Przykładem może być połączenie Play i UPC. Wspólna oferta zakłada, że przy zakupie pakietu usług jednej z tych firm, pakiet drugiej otrzymuje się na dwa lata za darmo. Promocji towarzyszy największa od 10 lat kampania reklamowa Playa. Kolejny przykład to przejęcie przez Vectrę spółki Multimedia Polska w lutym 2020 roku. Transakcja umożliwiła świadczenie usług na znacznie większą skalę i oferowanie bardziej atrakcyjnej oferty zarówno klientom detalicznym, jak i biznesowym, a także uczyniła z Vectry największego operatora kablowego w kraju.

Co na tle Europy ma do zaoferowania polski rynek telekomunikacyjny?

W Polsce wciąż jedynie 56% osób wykorzystuje internet do wykonywania połączeń telefonicznych lub wideo. Stawia to nas na odległym 12. miejscu wśród krajów europejskich, gdzie do będącego na szczycie podium Cypru tracimy aż 29 pkt. proc., a 27 pkt. proc. do plasującej się zaraz za nim Norwegii. To pokazuje, że na polskim rynku wciąż są potencjalni odbiorcy usług internetowych, do których firmy telekomunikacyjne mogą skierować swoją ofertę.

Średni miesięczny koszt usług telekomunikacyjnych w Polsce jest jednym z najniższych w Europie. Polacy płacą za telefon komórkowy średnio 5,5 euro miesięcznie, czyli prawie 5 razy mniej niż płacący 26,2 euro Słowacy. W 2020 r. polskie ceny usług telekomunikacyjnych były o 18,4 euro niższe niż średnia w Unii Europejskiej. Lepszymi cenami za telefonię w ubiegłym roku mogła się pochwalić wyłącznie Rumunia. Polscy konsumenci doceniają niskie ceny, a wybierając tańsze oferty zmuszają dostawców do dopasowywania się do ich potrzeb i obniżania kosztów usług telekomunikacyjnych. Jednak, jak wskazują eksperci EMIS, rosnąca inflacja może wpłynąć na zmianę tego trendu.

Dodatkowe informacje:

Jan Pilewski

ekspert BCC ds. polityki publicznej w zakresie telekomunikacji i cyfryzacji

☎ 606 512 131

✉ jan.pilewski@bcc.org.pl

Mirosław Kasprzak

Rzecznik BCC

☎ 608 529 504

✉ miroslaw.kasprzak@bcc.pl